

ROJA WELAT

ROJNAMEYA SIYASÎ Û ÇANDÎ YA 15 RŖJÎ
15 GŖNLŖK POLİTİK VE KŖLTŖREL GAZETE

KARKERÊN HEMŖ WELATAN Ŗ GELEÎN BİNDEST YEKBİN!

**Kanath J-78
Tatbikati**

KŖRT HALKINA KARŞI YAPILAN SAVAS PROVASI

ROJA WELAT'A YARDIM KAMPANYASINA KATILIN

Değerli okurlar.

İrkçı-sömürgeci güçlerin, her türlü zorbalığın yanı sıra, bizi mali bakımdan çöktürme çabalarına rağmen bugüne dek bir yardım kampanyası açmadık. Ama bazı yerlerde okurlarımız bunu kendiliğinden yaptılar. Örneğin Federal Almanya'da çalışan işçiler ve aydınlar geçtiğimiz aylarda bir yardım kampanyası açtılar ve bizi desteklediler. İsveç'te de Roja Welat'a yardım için bir komite kuruldu.

Türkiye'de de gazetemiz Roja Welat'ı yaşatmak, daha güçlü

kılmak ve burjuvazinin oyunlarını boşa çıkarmak için bir yardım kampanyası açıyoruz. Bu amaçla Ziraat Bankası, Ankara Yenisehir Şubesinde 65510 nolu hesabı açtık. Yardımlarınızı bu hesaba gönderebilirsiniz veya bize başka türlü ulaştırabilirsiniz.

Ayrıca, son aylarda yeniden artan kâğıt ve baskı masrafları karşısında biz de gazetenin fiyatını 7,5 liraya çıkarmak zorunda kaldık. Okurlarımızın, gazeteyi yaşatmak için yapılan bu artırmayı anlayışla karşılayacakları kanısındayız.

B iji rêya azadi, dimeşim rêya te da
I stêrka wi venamîre, bijî rêya azadi
J î bo Kurdistanî sosyalîst tekoşin dida
I sal kete sala çaran, bijî rêya azadi

R êya azadi tekoşin dida bo sosyalîzmê
E di bese nav koledaran da perçe bûne
Y ektiya gelan û karkeran armanca wi ye
A zadi, aşîti rêya gelên Kurdistan e

A la azadiyê rakîr ser milê karkeran da
Z ordestiyê naxwaze dî nava cihanê da
A girê wi venamîre dî rêya Marksîzmê da
estê xwe em bîdî hev dî şerê sosyalîzmê da
I sal kete sala çaran, bijî rêya azadi

V.BARAK - LICE

İsveç'te dört demokratik kuruluş gazetemize yapılan baskıları protesto etti..

İsveç'te, İran Demokratik
Gençlik ve Öğrenci Örgütü,

Türkiye'li Devrimciler Birliği, İsveç Kürt İşçi Derneği ve Roja Welat'a Yardım Komitesi adlı dört demokratik kuruluş, Roja Welat üzerinde devam eden baskı ve yıldırma eylemlerini kınayan ortak bir bildiri yayınladılar.

Bildiride Roja Welat'a yapılan baskılar anlatılıyor ve şöyle deniyor:

"Bu anti - demokratik baskılar Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine, Röma Antlaşmasına, Avrupa Konseyi kararlarına ve Helsinki Konferansına ters düşmektedir. Türkiye'de bu prensipleri uygulayacağına söz vermiştir..."

ŞİRT TUM-DER ŞUBESİ
OLAĞAN KONGRESİ
YAPILDI...

Şirt TUM-DER Şubesi Olağan Kongresi 10 Eylül 1978 günü yapıldı ve seçimlere tek başına katılan Özgürlük Grubu yönetime geldi. Yeni yönetim kurulunca yapılan görev bölümü ile başkanlığa Yalçın Çabuk, saymanlığa Mustafa Aydın, yazmanlığa da Veysi Algan getirildi. Naci Yıldız ve Fahri Güneş yönetim kurulu üyeliklerine, Kaddur Türkoğlu ve Erdoğan Geyik ise genel merkez temsilciliğine seçildiler. Eski yönetim kurulu üyesi Erdoğan Geyik, açış konuşmasında şöyle dedi:

"Egemen güçlerin plânlı saldırılarının hedeflerinden biri de, hiç kuşkusuz, demokratik kitle örgütleridir. Bu açıdan, son günlerde POL-DER, TÖB-DER, TUM-DER ve diğer demokratik kitle örgütleri üzerinde oynanan oyunları halkımızın emekçileri boşa çıkaracaklardır. Kamu emekçilerinin mücadelesi özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinden ayrı değildir. "Bölücülük" yayarlarının yükseldiği, halkımızın hergün yeni bir gerici - faşist tertiple karşılaştığı şu günlerde en geniş tabanlı anti - faşist güç ve eylem birliği zorunludur."

ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ SAVAŞINDA ROJA WELAT BİR YAŞINDA

Gazetemiz Roja Welat Eylül ayında bir yaşına girdi. Bu bir yıl içinde Roja Welat Kürt Halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine büyük katkılarda bulundu. Çıkmasını engellemek isteyen ırkçı sömürgeci güçlerin baskılarına karşı kahramanca göğüs gerdi. Jandarması, polisi ve boskurtlarıyla gerici güçler Roja Welat'ı sokak sokak kovaladılar. Basanları, dağıtanları, okuyanları yakalayıp karakollarda dövdüler, hapse attılar. Yasa işleri müdürleri için yıldırım hissiyle cezalar verdiler. Ama bütün bu baskılar, Roja Welat'ı çıkaranları, satanları, okuyanları yıldırmadı. Gün geçtikçe gazetemiz daha geniş kitlelere ve en uca köylere ulaştı.

Roja Welat yalnız ırkçı sömürgeci güçlere karşı savaşmakla kalmadı. Kürt Halkını çıkarları uğruna satan, emekçi Kürt köylülerinin sırtına kene gibi yapışmış gerici ağa ve beylere karşı da mücadele verdi. Kürdistanlı emekçilerin ve geniş yığınların çıkarlarını hiçe sayan maceracı gruplar, Roja Welat'ın etkinliği sayesinde özgürlük ve demokrasi hareketimiz içinde eskisi gibi gövde gesdiremez oldular.

Biz yurtdışındaki Kürdistanlı işçiler Roja Welat'ı birinci sıradan beri okuyoruz ve okutuyoruz. Gazetemizdeki teorik yazılar, Kürt dili ve edebiyatından örnekler, özellikle de en doğru biçimde yansıtılan Yurd haberleri bizim buradaki mücadelemize ışık tutuyor ve yıllardır böyle bir yayın organına olan hasretimizi gideriyor.

BİJİ ROJA WELAT!

Baskılar gazetemizi susturamayacaktır! İlerici ve demokrat geçinen bası kişi ve örgütlerin baskılar karşısındaki suskunluğu da bizi yıldırıyor. Kitleler onlara gereken cevabı veriyor ve verecek.

YAŞASIN BUTUN ULKELERIN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLARIN BİRLİĞİ!

KAMKİMÊN MEMÛ WELATAN Û GELEM BİNHEST YEKBIN

BİTME KEBÛKÎ BİJÎ AZADÎ

KARMOLSUN SÖMÜRGEÇİLİK YAŞASIN ÖZGÜRLÜK

İŞÇİ DAYANIŞMA DERNEĞİ

Westendplatz 34

6. Frankfurt/M.

ROJA WELAT KET

SALA DUDOYAN

Xwendekarên delal;

Rojname we Roja Welat sala xwe tamam kir û kete dudoyan. Ev hejmarê 10'an e bi dest we dikeve. Me ew wek rojnameke panzdeh roji hesabandî bû. Lê zulim û tedayê koledaran firsend ne da me.

Me di destpêkê da, ango di hejmarê pêşin usa nivisandi bû:

"Emrê Roja Welat kun dibe, an dirêj dibe, em nikarin destpêkê da tîştêki bêjin..."

Heya Roja Welat, di salên berê ji xwendeyên Kurd çend caran cêribandî bûn ku li Tirkîyê bi zimanê Kurdi û Tirkî rojname û kowaran derxînin, lê qet yek ji wan ji hejmarê çaran zêdetir derneketî bû. Roja Welat, weki gotina gelê me, "hîngê seyîtin firand!"

Çerîtê zanin, derketina wê ji ne hêsan bû. Hin ku hevalê me istida derxistinê birin Waliyê Enqerê, polêz ji wan ra got: **"Hûn nikarin bi zimanê Kurdi rojname derxînin, zagonên Tirkîyê tîştê ha qebûl nake, emê serê we jêkun!..."** Me guh ne da lahf û gehfên polêz û hejmarê pêşin derxist. Lê polêz tirs dabû çapxanan, ewana ne diwêrin ku Roja Welat çapkin. Me geh li Enqerê, geh li Îstembolê ew derxist. Himber zagonan derxistina wê heqê me bû, lê polêz û hukumetê guh ne dida zagon û magonan.. Ewana Roja Welat li kiderê diditin ew kom dikirin û dibûn. Bona vê bifroşin. Polêz ci û ci digeriya, ji wan ra digot: **"Kijan rojnamê difroşin bifroşin, lê Roja Welat na! Ger hûn wê bifroşin emê dezgeyê we xirawkin..."**

Niha li Enqerê, li Îstembolê û li pîr bajarên din bigerin, hûn li rojnamefroşan dikarin hemû kowar, rojnameyên rast û çep bibînin, lê Roja Welat di nav wan da xuya nake. Lê disa ji me ew frot. Roja Welat li çarali welat belav bû, ket bajarên û gundan, derket warên koçeran.. Ew bi hezaran çû gihîştê destê gelê me, ewana Roja Welat bi dil û can hîmbêz kirin, xwendin û belavkirin.

Teda li ser me kêrnê bû. Pîr çaran polêz êrişî buroya me kir, hevalê me û rojname birin. Pîr çaran froşker, belavkir û xwendekarên Roja Welat hatin girtin bi mehan hepsê da man. Ev teda û zulim iro ji ne hatiye birin. Hin çend roj berê polêz disa bi dû rojnamê ket, hat, buro tevlihev kir.

Lê disa ji Roja Welat derket û ewê derkeve. Koledar êdî nikarin dengê Roja Welat bîdî birin. Rêya azadiyê ronak bûye. Gelê me ji xewa kûr hişyar bûye. Pîr naborî, roja sor ji wê derkeve...

Zordest ji Roja Welat ditirsîn. Ji ber ku ew bûye yarê karker û gundiyan Kurdistanê. Roja Welat bona hişyarbûna gel, bona azadi û aşitiyê, diji zordesti û kedxwariyê şer dike. Ew, kirêtiyên kolonyalîstan, dewlemendan, axa û began dide ber çavan.

Roja Welat diji emperyalîzmê, kewneparêziyê bi mêrani şer dike. Rêça yekitiyê û tekoşinê nişan dide. Bîratiya karkerên hemû welatan eşkere dike, diji şovenîzmê, nujadparêziyê derdikeve.

Xortino! Ronahiya Roja Welat li çar ali welat belavkin!

Karker û gundiyan Kurdistanê! Jûn û mêr, kal û cwanên welat! Bi rojname xwe xwedi derkevin, wê bixwînin û belavkin. Milê xwe bîdî hev, destê xwe kîpkin!

Guh medîn tîrsa zordestan, guh medîn derewinan û bêbextan. Ji rojname xwe ra xwedi derkevin.

Xilasbûn bi qiret û zehmet dibe. Bê zanin tîştê naçe seri. Xwe bi zanîne bixemlînin, yekbin, di riya azadiyê da bimeşin. Hîngê em dikarin nirê kolonyalîstan û nirê axa û began, nirê zordestan bîşkênînin.

Rojên pêşiyê yên bedew ê me ne...

Roja Welat

bir yaşında

Değerli Okurlar;

Gazeteniz Roja Welat geçtiğimiz Eylül ayında bir yılını tamamlayıp, ikinci yayın yılına girdi. 15 günlük bir gazete olarak çıkmayı planladığımız halde bugüne dek ancak 10 sayı çıkabildik. Bunun nedenleri ise sizlerce iyi bilinmektedir.

Türkiye'de şimdiye dek Kürt diliyle yayın yapan hiçbir dergi ve gazete -Özgürlük Yolu hariç- dört sayıdan fazla çıkmadı. Gerici şoven güçler Roja Welat'ı da daha çıkmadan engellemek ve çıktuktan sonra boğmak için elden geleni yaptılar. Gazetenin çıktığı gün toplama kararları da birlikte çıktı. Polis, zaten karar bile aramaksızın onu her gördüğü yerde toplayıp götürme yöntemini seçti. Büromuz birçok kez basıldı. İlk sorumlu müdürümüz 1,5 yıl hapisle cezalandırıldı, diğerleri hakkında da pekçok kovuşturma var. Gazetemizi dağıtanlar, satanlar, hatta okuyanlar, pekçok baskılara uğradılar, bu nedenle birçok kişi tutuklandı ve aylarca -yasalara aykırı olarak- tutuklu kaldılar.

Geçmiş MC iktidarı döneminde olduğu gibi, pek sayın "özgürlükçü demokrasi" şampiyonu CHP iktidarı döneminde de bu baskılar azalmadı, hatta daha da sistemleştirildi. Daha birkaç gün önce, polis, Yüksekova'da yapılan ve burjuva gazetelerinin bile yer yer gayri insani buldukları bir tatbikatı knayan özel ekimizi engellemek için büroyu bastı, mahkeme kararı olmaksızın aradı, altın üstüne getirdi.

Ne demokrat bir ülke değil mi? Adamlar Kürt halkını düşman sayıp onu imha etmeye yönelik tatbikatlar yapıyorlar ve siz bu tatbikatı knamak özgürlüğüne bile sahip değilsiniz!

Geçmiş iktidar gibi bugünkü de gazetemizi engellemek için zora, yasadışı yollara, mali çökertme yöntemlerine başvuruyor. Bugün büyük kentlerin gazeteci büfelerinde en ırkçıdan, en sağından en sivri soluna kadar her türlü yayını bulabilirsiniz. İçlerinde bir Roja Welat yoktur. Çünkü Roja Welat ırkçı burjuvazinin korkulu rüyası olmuştur.

Ama buna rağmen gazetemiz yaşadı ve yaşayacak. O halkımızın eline, kentlere - köylere ulaştı, ulaşacak. Halkımız onu kendi sesi olarak görüyor, başına basıyor, okuyor, dağıtıyor. Roja Welat elden ele doluyor.

Roja Welat emperyalîzmeye, sömürgeciliğe karşı emekçi halkın yanındadır. O, ağalara, beylere, her türlü parazite karşı emekçi halkın yanındadır. O, özgürlük, barış ve sömürsüz bir toplum uğrunda savaşıyor.

Roja Welat, halkları birbirine düşman etmek isteyen gericilerin oyunlarını açığa vuruyor, emekçilerin birliğini, kardeşliğini savunuyor.

Bu nedenle sömürgeci yönetim, ırkçılar ve militaristler gibi Kürt ağa ve beyleri de ona karşılar, onun sesinin kesilmesini istiyorlar.

Gençler! Roja Welat'ı ülkenin dört bir yanına yayın!

Ülkemizin işçileri ve köylüleri, yaşlı ve genç insanlar, gazeteniz Roja Welat'a daha güçlü sahip çıkın, onu dağıtın, yaygınlaştırın!

Sizin desteğiniz tüm gerici güçlerin oyunlarını boşa çıkaracaktır.

Sömürgecilerin tehditlerinden korkmayın, ikiyüzlülere ve dönelere aldırmayın, birleşin, özgürlük yolunda yürüyün.

Gelecek güzel günler bizimdir..

SOSYALİST TÜRKMENİSTAN 'DAKI

YAŞAMDAN BİR KESİT

Türkiye'deki ırkçılar-Turancılar bir sakızı ötedenberi çiğneyip durur. Sovyetler Birliğindeki 40 milyon "esir Türk'ten sözeder ve onları "kurtarmak"tan demvururlar..

Gerçeği bilenler ise -çünkü bugün gerçek artık gizli birşey değil- ırkçıların bu saçma sapan laflarına gülüp geçiyorlar. Evet, Sovyetler Birliğinde milyonlarca Türk yaşıyor, ama onlar "esir" filan değiller. Türkmenistan'da, Azerbaycan'da onların kendi cumhuriyetleri var. Onların üstünde hiçbir ulusal baskı yok. Ekonomileri gibi kültürel yaşamları da hızla gelişiyor. Esir olmak şurda kalsın, onlar, sömürü ve zulme temelden son veren; özgürlüğü, eşitliği, gelişmeyi bir gerçeklik haline dönüştüren sosyalist toplumun insanları..

İrkçıların propagandasına kaftan insanlar uz değil Türkiye'de. Özellikle yoksul halk kesimlerinden pekçok genç bu masallarla aldatılıyor. Ama ırkçılığı yaratan, besleyen kaynaklar hiç de o kadar saf değiller. Onlar ne yaptıklarını çok iyi biliyorlar. Günümüzdeki CIA'dan "Başbuğ'a, oradan türlü ırkçı yayın organlarına, ETKO (Esir Türkleri Kurtarma Ordusu) denen çetelere kadar uzanan sinsi bir şebeke kitleleri bu yalanlarla aldatmaya çalışıyor. Böylece emekçi kitlelerin safları bölünüyor, kitlelerin mücadelesi saptırılıyor. Pekçok saf insan, kendilerini sömürenleri, onların ardındaki emperyalist güçleri unutup böylesi hayallerle savaşmaya kalkıyorlar.

Türkiye'deki ırkçıların, Turancıların bu tür şamatalarına, herhalde en başta Sovyetler Birliğindeki Türkler gülüp geçiyorlardı. Şu kadarı bile ırkçılara gülüp geçmeye yeter: Sovyetler Birliğinde, hangi ulustan olursa olsun aç insan yok, işsiz insan yok. Türkmenistan'da devrimden önce halkın yüzde 99'dan fazlası okuma yazma bilmiyordu. Bugün orada eğitim görmeyen bir tek çocuk bile yok.. Ama Türkiye'de var.. Burada milyonlarca işsiz insan ve işi olduğu halde karnını doyuramayan daha da milyonlarcası.. Türkiye'de halkın yarısı daha okur-yazar bile değil. Okur yazar olanların ise durumu malum.. Türkiye'de 10 milyonun üstündeki Kürt halkının kendi dilinde bir tek okulu bile yok ve bundan sözedenleri hapsilere tıkıyorlar.. Esir mi arıyorsunuz, baylar, işte Kürdistan ve Kürt halkı; neden o kadar uzaklara gidiyorsunuz?..

Aşağıda Soviet Weekly adlı bir Sovyet dergisinden aldığımız Türkmenistan'la ilgili bir yazıyı okurlarımıza sunuyoruz. Gerçekler ırkçıların anlattıklarından çok farklı..

ROJA WELAT

NEDEN ONA "SOSYALİZM ÇİFTLİĞİ" DEDİLER?...

Oldukça geniş ve tozlu (her iki yönde de gidip gelen arabalar vardı), kıvrılarak biraz ötedeki ağaçlık içinde kaybolan basbayağı bir sokaktı o.

Ötede bir küçük meydan, ortada bir çeşme, bir kalabalık ve müzik sesi...

Bu, Türkmenistan'daki "Sosyalizm Çiftliği" ile ilk tanışmamdı.

Sovyetler Birliğinde kurulan en eski tarımsal yerleşim merkezleri Türkmenistan'dır. Ama sosyalist devrim oluncaya kadar Türkmenlerin kendi devletleri yoktu. Türkmen Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Ekim 1924'te ilan edildi.

Sık sık deriz ki, bu Sovyet Cumhuriyeti "herşeye baştan başladı". Türkmenistan kurulduğu sırada nüfusun yüzde 99'dan fazlası okuma yazma bilmeyen, salgın hastalıklı ve fazlasıyla batıl itikathıydı ve ülkenin geniş bölümü bir damla suyun elmaslardan daha kıymetli olduğu bir çöldü.

dim için gönderilmiş ve Ruslara çevirmenlik yapan biriydi.

"Sosyalizm" adını öneren oydu.

"Onun ne anlama geldiğini kendisine sordum" dedi Nepesof "ve anladım ki sosyalizm tarlada birlikte çalışma onu ortaklaşa sulama ve ürünü paylaşma anlamına geliyor.

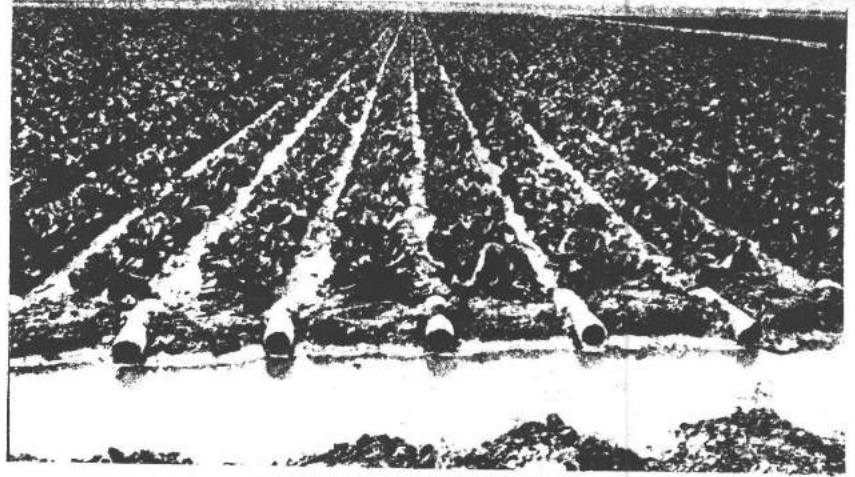
"Bunu köylülere anlattım. Dedim ki; biz hep kötü bir hayat yaşadık, babalarımız da öyle; babalarımızın babası ve onların babaları da. Sosyalizm iyi bir yaşam demektir."

Bu pedenle çiftliğe "sosyalizm" adını verdik"

★ ★ ★

İşte çiftlik ekonomisti Yazdurdy Hocadurdiyef'ten aldığım bazı bilgiler:

Devlet çiftliğe 580 mil² kadar toprak vermişti. 2960 dönüm kadar bir alan sulanarak verimli arazi haline getirildi. 2480 dönümlük bir alan ise kumlardan kazanılmaya devam ediyor. Geriye kalanı, özellikle koyun ve deve-

Eski çöl, verimli tarım alanına dönüştü.

Coğrafya pek değişmedi, Kara Kum'un kumları hala ayakları ve soluğu yakar. Ama tarih 50 yılda uzun bir yol aldı.

"1929'da kolektif çiftliğimize "sosyalizm" adını taktık, o zamanlar bu sözcüğün ne anlama geldiğini zor anlıyorduk."

Konuşmacı Şali Nepesof'tur. Şimdi 70'indedir. O, bu çiftliğin organizatörlerinden biridir.

Köyde Rusçayı çat-pat konuşan tek adam, oraya Komünist Parti tarafından yar-

lerin otlatılması için çöl otlığıdır.

Karakorum Kanalından suyun akmasıyla birlikte esas değişiklik 1960'ın başlarında oldu.

Bugün herçesit sebze, üzüm, kavun, elma, erik yetişiyor ve binlerce koyun sığır ve deve vardır.

Çiftlik en çok da üzümünü ve şarabıyla ünlüdür.

Yasman Salık şarabı -çiftlikteki ana köyün adını taşıyor- birkaç uluslararası ödül kazandı.

Çiftliğin kavunları Moskova Ekonomi Sergisinde gösterildi ve ünlü Akhaltekin cins atları burada yetiştirilir.

Çiftlik 100 traktöre, 100 kamyona, biçer döverlere, bir domates konserve fabrikası ile süt ürünleri fabrikasına sahiptir.

Evler tuğladandır, çiftlik tarafından inşa edilmiştir, geniş ve rahattır. Çiftçiler bunları ya doğrudan ya da taksitle satın alırlar.

Ödeme işi tamamlandığında, artık başka birşey için harcama yapmaya gerek yoktur. Su, gaz ve elektrik tesisatını çiftlik yapar.

Gaz ve su bedavadır; elektrik için ise çiftçi, yılda bir kez maliyetin dörtte birini öder, geriye kalanını çiftlik karşılar.

Her ev, çiftlik tarafından ayrılan, en az 5 dönümlük büyük bahçeler içinde bulunur.

Yeni yapılan evlerin garajları da vardır. Şimdi çiftlik ailelerinin yarısının kendi arabaları vardır.

Ana okulu yaşındaki çocuklar (7'nin altında olanlar), sabahları çiftlik bakım merkezine götürülür ve akşamları buradan alınırlar.

Çocukların yiyecekleri v.s. parasız sağlanır. Nüfusları ortalama 7-8 dolayında olan Türkmen aileleri için önemli bir yardımdır bu.

Çiftlikte 3 okul, bir sağlık ocağı ve 17 personelli bir doğumevi vardır.

Üç tedavi ve ilk yardım merkezlerinden birine gönderilir ki; buralarda sosyalizm çiftliği için 200 yatak ayrılmıştır.

Çiftlik üyesi kadınlar 55'inde, erkekler ise 60'ında emekli olurlar.

★ ★ ★

40 yaşındaki Nari Karayeva, çiftliğin Komünist Partisi şubesinin sekreteri. Görevi başında o, hala uzun ulusal giysilerini giymekten hoşlanıyor.

Çiftlikte okuldan dönen gençler...

Sosyalizm Çiftliğinde bir köylü evi...

Nari, eğlence ve kültür işlerinde çiftlik yöneticisinin temsilcisidir.

"İşimi kolay buluyorum" dedi, Nari, "Çünkü yaşamın kendisi kişiyi işe özendiriyor."

"Her evde eski günleri çok iyi hatırlayan yaşlılar var."

"Eskiden insanlar bir içimlik su için birbirlerini öldürürlerdi; açlıktan, bulaşıcı hastalıklardan ölürlürlü."

"Benim kuşağım için ilk iş durmadan eğitim görmektir. Çocukluğumda ailemde okur yazar hiç kimse yoktu."

"Liseyi bitirdiğimde Aşkabad'a gittim ve annemle babamın karşı koymalarına rağmen üniversiteye devam ettim."

"Annem hüngür hüngür ağladı ve bir yıl boyunca gözyaşlarını sürdürdü. O, bu büyük şehirde perişan olacağıma inanıyordu."

"Ama nitelikli bir öğretmen olarak geri döndüğümde ve o, başkalarının bana saygıyla baktıklarını görünce haykırarak şöyle dedi:

"Demek bir Türkmen kadını gerçekten de bir insan olabilir!"

Şimdi çiftlikte 60 kadar nitelikli teknisyen ve kolej mezunu çalışıyor. Çiftlikten 210 kadar genç ise şu anda kolejlerde eğitim görüyor.

Nari birden zamanı hatırlattı. Geç olmuştu. Burada gün ağarmadan kalkmalısın; çünkü günün sıcaklığında çöl güneşi altında çalışamazsın.

Nari, "gece burada kalırsan daha iyi olur" dedi, "Böylece hazırlıyacağım konuşma

için bana yardımcı olabilirsin. Yarın yeni Sovyet Anayasası Taslağının bir tartışması olacak."

"Sizin herhangi bir yardıma ihtiyacınız yok" dedim. "Yapacağın tek şey, bana söylediklerini çiftçi arkadaşlarına da hatırlatman olacak. Onlar Anayasayı içerdigi tüm ilkelerle birlikte, eylem içinde görmüşler."

"Öyle yapacağım" dedi Nari.

I.KIRILLOVA

Çiftliğin anaokulunda çocuklar...

Kanatlı J-78 Tatbikatı

KÜRT HALKINA KARŞI Y

Geçtiğimiz 14 Eylülde, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde yapılan Kanatlı 78 Jandarma Komando Tatbikatı, tam anlamıyla Kürt halkına karşı bir gözdağı ve savaş provası niteliğinde idi. Düşman olarak bir Kürt göçebe aşireti seçilmişti. Aşiret halkı, erkeği-kadını, çocuğu-yaşlısıyla günlük yaşamını sürdürürken "mavi kuvvetler" denen komando birlikleri onları çembere alıyor, bir yandan uçaklar çadırları bombalarken, diğer yanda da komandolar harekete geçip, kadın, çoluk-çocuk, yaşlı demeden hepsini imha ediyorlardı..

feryatları, atılan bombaların sesi toza-dumana karışıyordu. Göğüs - göğüse, diş - dişe bir mücadele başlamıştı. Makinalı tabancalar, otomatik silahlar patlıyor, Kürtçe "yandım anam!" sesleri ve "ah" feryatlarıyla aşiret üyeleri bir bir ölüyordu.

"El bombaları patlıyor, çadırlar yanıyor, ortalıkta gürültüden deliye dönmüş atlar, koyunlar tozu dumana katıyorlardı. (...)

Herşey beş dakika içinde olup bitmişti..."

Bu tatbikatın düşman diye Kürt halkını seçtiği herbakımdan açık. Zaten bunu Türk

ve "birlik" nutukları atan sömürgeciler, neden böyle bir provaya gerek duydular. Bunun nedeni Kürt halkının zulme, sömürüye karşı on yıllarda güçlenen özgürlük mücadelesidir. Türk hükümeti, daha geçende, Hakkari yöresinde Kürt yurtseverlerini ve aşiret mensuplarını birbirine kırdırdı. Bu çirkin, insanlık dışı plân ırkçı Bağdat rejimi ve SAVAK'la ortaklaşa uygulandı. Şimdi de aynı yörede Kürt halkının gözleri önünde bir imha planının provası yapılıyor. "Bakın işte" deniyor, "rahat durmazsanız sizi böyle yaparız!"

Sömürgeciler, Kürdistan'da giriştikleri her kırimdan sonra bu yörede resmi geçitler düzenlemişlerdir.. Şu anda da, kitlerin özgürlük isteklerine, demokratik hak isteklerine karşı tatbikatlar sahnelyorlar. Hep aynı zorba mantığı..

KÜRDİSTAN'DA HER ZAMAN İLAN EDİLMEMİŞ BİR SIKIYÖNETİM VARDIR

Sömürgeci, ırkçı Türkiye egemen sınıflarının Kürt halkına karşı niyetlerini belirten elbette yalnızca bu tatbikat değil. Yıllardan beridir ki Kürdistan'da komando birlikleri köyleri, kasabaları tarayıp duruyor, halka görülmedik işkenceler yapıyorlar. Bu zulüm ve işkenceler zaman zaman basına yansıyor. Baskı, zaman zaman da küçük ölçekte katliamlara varıyor. Sınır boylarında köylüler geceleri evlerinde ışık bile yakamıyorlar. Kürdistan'da resmi sıkıyönetim olmadığı zaman da hep ilan edilmemiş bir sıkıyönetim vardır: Jandarma ve polis bildiğini yapmaya devam eder. İdare halka karşı daima düşmanca duygularla doludur.

Sınırlar mayın tarlalarıyla, telörgülerle,

Bu bir jenosit provasıydı ve öyle olduğunu, İhan Selçuk bile yazmak zorunda kaldı..

15 Eylül tarihli gazeteler bu "başarılı tatbikat"ın çarşaf çarşaf resimlerini yayınladılar. Cumhuriyet gazetesi muhabirlerinden Ahmet Atan, olayı gazetesine şöyle yansıttı:

"Jandarma komandoları, göçebe aşireti temsil eden arkadaşlarını tam 300 saniyede topluca yokettiler..."

Gazetede şöyle devam ediliyor:

"Kendine özgü rengarenk giysileri içinde kadını, erkeği, çocuğu ve ihtiyarı ile göçebe aşireti çadırların arasında, çevresinde odun kıran, çalı toplayan, yün eğiren, koyun otlatan, kazan kaynatan, çamaşır yıkayan, yemek pişiren canlı bir topluluktu... Yeşilli şalvarları, oyah yemenileriyle sağlıklı ve duru bakışlı göçebe kadınları, genç kızları (....) çocuklar keçi kılından örme çadırların arasında koşmaca oynuyorlar, ihtiyar nineler, dedeler, kilimin üzerine oturmuş, yüzü toz toprak içindeki şirin mi şirin bebelerini seviyorlar..."

"Dalgalı renkli gizleme elbiseleriyle dost gerilla birliklerinin sürünerek göçebe çadırlarına yaklaştıkları görüldü. Çember içine alınan çadırları ve içindekileri saran çember giderek daralıyordu. Daha sonra tek tek kenarlarda bulunan göçebeler kasaturalarla sessizce öldürüldü. Bu arada can çekişen birinin bağırması üzerine tüm aşiret ayaklandı. O arada ortalık birbirine girdi. Silah sesleri kadın, çoluk-çocuk

burjuva gazeteleri bile gizlemiyorlar. Birçok fıkra yazarı bu konuya dokundu ve tatbikatın hatalı olduğunu açıkladı. O yöreden seçilmiş bazı milletvekilleri ve senatörler de, düşman diye "yöre halkının" seçilmiş olmasını kınadılar.

Militaristlerin, Kürt halkını açıkça düşman ilan eden ve ona karşı bir savaş provası niteliğinde olan bu tatbikatı her bakımdan çirkin ve insanlık dışıdır. Ama onlar bu tür jenosit uygulamalarına, kırimlara, sürgünlere alıştırdılar; tarihte bu yola pekçok kez başvurdular ve bunun hesabını kimse kendilerinden sormadı.

Bir Kürt halk türküsünde Zilan Vadisi kırimı anlatılır. Sömürgeciler 1930'larda Geliye Zilan'da 44 köyü yakıp yıkmış, halkını toptan yoketmişlerdi.

"Ben bu gözlerimle gördüm, bu kulaklarımla işittim."

"Dediler, Zilan Vadisi'nin 44 köyünü"

"Dünya yüzünden silelim..."

Bu türküde yalnız insanların ölümü, çocuk, kadın ve ihtiyarların haykırıları değil, ineklerin böğürtüsü, at kişnemeleri, koyun melemeleri de dile getirilmiştir, aynen Yüksekova provasında olduğu gibi...

Sömürgeciler, ırkçı militaristler dün bir çok kez jenosit suçunu işlediler ve bugün de Kürt halkını bununla tehdit ediyorlar. Pervasızca. Hazırlıklarını dünya kamuoyunun gözlerinden gizleme gereğini bile duymadan..

Sık sık, iki yüzlü bir şekilde "kardeşlik"

adımbaş baş karakollar ve seyyar jandarma ekipleriyle örülmüştür. Kürt köylülerine toprak dağıtmayan, iş vermeyen sömürgeci yönetim "kaçakçılığı önlemek" adı altında halkımıza ölüm dağıtıyor.

Türkiye'de hükümetler değişiyor, ama bu zulüm devam ediyor. Nitekim, "Doğu'da baskılara-son vereceğini" açıklayan, "demok-

PILAN SAVAŞ PROVASI

rasi" vaadeden Ecevit'in kurduğu hükümet döneminde de Kürdistan'da zulümden hiçbir şey azalmadı. Tersine, ırkçılar, militaristler şimdi daha da azgınlaşmış görünüyorlar. Hakkari planı ve bu hükümet döneminde oldu. Yüksekova tatbikatı yine öylesine.. Bu hükümet de mayın tarlalarını kaldırmak, mayınlı toprakları köylülere dağıtmak yolunda hiçbir adım atmadı ve atacak gibi de görünmüyor.

SÖMÜRGEÇİLERİN VE ŞOVEN AYDINLARIN TELAŞI

Sömürgeci yönetimin bu tür tatbikatlara, gözdağı girişimlerine başvurması, onun korkusundan kaynaklanıyor. Sömürgeçiler, Kürt halk kitlelerindeki uyanış karşısında paniğe kapılmıştır. Onlar her kıyımdan, her sürgünden sonra artık Kürt halkının işini bitirdiklerini sandılar. Ama halkımız asla boyun eğmedi ve herkeresinde yeniden zulmün karşısına dikildi. Onlar Kürt halkının dilini, kültürünü, tarihini yasaklayarak açtıkları okullarda onu eritmeyi umdular; ama şimdi bu okullardan binlerce, on binlerce bilinçli yurtsever boyveriyor. Özgürlük sloganları okullarda, meydanlarda, kahvelerde ve köylerde yükseliyor; bu sloganlar Kürdistan'ın dağına taşına kazanıyor.

Sömürgeci yönetim bundan öfkeye, telaşa şaşkınlığa kapılıyor ve halkımıza gözdağı vermek için işte böylesine tatbikatlara başvuruyor. O bunun için durmadan Kürdistan'a kışlalar, karakollar yapıyor, durmadan komando birliklerini üslendiriyor, savaş planları yapıyor.

Bu bir çıkaryol değildir kendileri için. Onlar Kürt halkını ne zulümle, ne tehditle dize

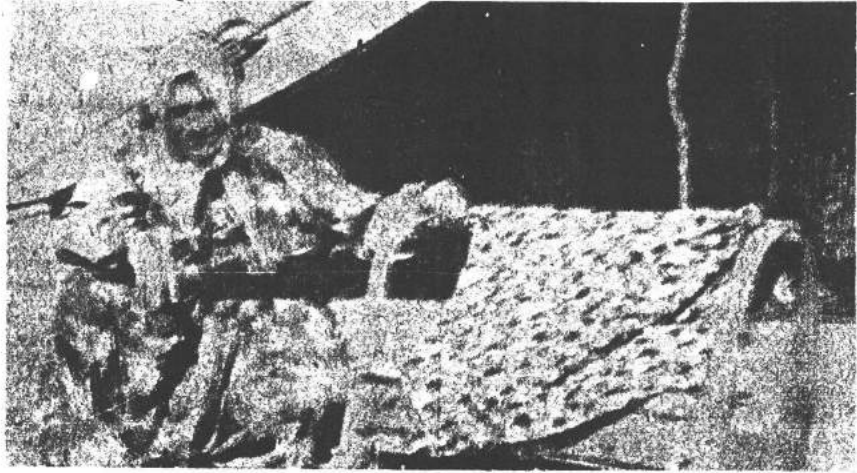
Kürt ulusunu bölüp parçalıyarak köleleştirilebileceklerini, zorla boyunduruk altında tutabileceklerini sananlar kesinlikle yanılıyorlar. Her halk gibi Kürt halkı da köleliğe evet demedi ve demeyecektir.

Sömürgeçiler, ırkçılar, militaristler! Kürt halkı üzerindeki baskı politikanıza son verin! Kürt halkının ulusal ve insani haklarına saygılı olun! O zaman geçeceksiniz ki bu ülkede Türk halkı ve Kürt halkı yanyana

şu ünlü "insancıl" yufka yürekli "hikâyeci", "sıcak duyguların adamı" Bay Oktay Akbal! Neler yazmıyor ki 21 Eylül tarihli Cumhuriyet'te.

Bay Akbal İsveç'te "kendini Kürt sayan" gençlerle konuşmuş... Yani Bay Akbal'a göre "Doğu illerimizde" Kürt yok da kendini Kürt sayanlar var.. Her yere batasın yazarlık, seni de ne hale düşürdüler!..

Bay Akbal'a sormuşlar Stokholm'de. "Kürtler niçin kendi dilleriyle öğrenim görmü-

kardeşçe yaşayacak, aradaki birlik sınıksız olacak, bu düşmanlığı yaratan sizsiniz, sizin sömürü ve baskı politikanızdır. Emekçi Türk ve Kürt halkları kardeşler onları siz ezirsiniz ve birbirlerine düşman etmeye çalışıyorsunuz. Sizin saltanatınız yıkılınca her iki halk da özgürlüğe kavuşacak ve barış içinde yaşayacaktır. Suçlu sizsiniz.

* * *

Burjuva basını da her zaman olduğu gibi sömürgeci politikanın çığırkanlığını yapıyor. "Aydın" geçinen bir kısım burjuva köşe yazarlarının Yüksekova tatbikatına yönelttikleri eleştiriler ise son derece ilginç. Bu baylar İlhan Selçuk, İpekçi, Oktay Akbal ve ötekiler- hepsi de aşağı yukarı aynı endişeleri duyuyor, aynı şeyi söylüyorlar. Onlar, bu tatbikatı yapanları "akılsızlık"la suçluyorlar.

"Neden böyle bir şey yaptınız. Hem de onu dünya kamuoyuna açıkladınız, düşmanlar onu bize karşı kullanırlar.." diyorlar. Yani bu baylar, "yaptığımız zaman yapın, ama gizli tutun" diyorlar açıkça... Onların ilericiliği bu türden işte. Onların "insani" duyguları böylesine yüksek!..

Rüzgara göre kalem oynatan Rüzgar oku Bay İpekçi hele malum... Bay Selçuk'un şovenizmi üstüne de çok yazıldı; o da bu yaştan sonra huyunu değiştirecek değil.. Ya

yorlar? Niçin hükümetlerin sürekli baskısı altındalar? Niçin 'Doğu illeri halkı' kendi kendini yönetmiyor?"

Bay Akbal bu sorulara çok bozulmuş. Bunu diyenleri düşman sayıyor.. İyi ama Bay Akbal, sizin kafanızda beyin var da başkasınınkinden saman torbası mı? Sana Türkçe konuşmayı yazmayı yasaklasalar ne yapardın acaba? Başüstüne mi derdin?.. Sana komando dayığı atılsa "oh ne iyi" diye mi karşılık verirdin? Neden sıra Kürt halkına gelince mantığı yitiriyor, bunaklar gibi konuşuyorsunuz?

Kürt halkı da Arap halkı gibi Çinliler, Vietnamlılar gibi Türk halkı gibi bir halktır ve özgür yaşamak istiyor. İşte bu kadar!

Halkları zorbalıkla baskı altında tutanlar hiçbir yerde bu gerçeği kabul etmeye yanaşmadılar, ama gerçek kendisini kabul ettirdi sonunda. Siz de bir gün gerçeği kabul etmek zorunda kalacaksınız...

Kardeşlik mi? Evet. Birlik mi? Hayhay Ama özgür insanlar olarak, özgür ve eşit!

Bay Akbal ve onun gibiler, Türk halkına hizmet etmek istiyorsanız, onun çıkarını düşünüyorsanız Kürt halkının üstündeki zulme karşı çıkın. Unutmayın ki bu politika Emekçi Türk halkının politikası değildir. Sömürücülerin politikasıdır. Sömürüye, zulme karşı her iki halkın devrimci birliği için çalışın. Barış böyle kazanılacaktır, kardeşlik ve birlik böyle güçlenecektir. Bunu öğrenin artık. Irkçılığın çirkin maşası olmaktan kurtarın kendinizi!

getiremezler. Sonunda kaybedecekler onlardır, sömürgeçilerdir, zalimlerdir.

Barış ve birlik isteyenler, ülkede "huzur" isteyenler Kürt halkına haklarını versinler. Yirminci yüzyılın son çeyreğinde özgürlük kıvılcımının tüm dünyayı tutuşturduğu, dünyamızın özgürlük ve sosyalizm yolunda fokur fokur kaynakıldığı bir çağda yirmi milyonluk

KANLI ŞAH REJİMİNİN SONU YAKINDIR

Çağımızın en gerici, en barbar diktatörlüklerinden biri olan İran'daki Şahlık rejimi, geçtiğimiz günlerde büyük sar-sıntılar geçirdi.

Şah'ın tahtı en yoğun bir baskı ve teröre dayanarak ayakta durmaktadır. Şah, emperyalistler tarafından eğitilen ve donatılan kendine bağlı bir ordu besliyor. Bu ordunun generalleri, subayları yüksek maaşlar alıyor ve halkı sefalet içinde yaşayan İran'da lüks içinde yaşıyorlar. Onlar İran halkını değil, Şah'ın tahtını koruyorlar ve halktan gelen en küçük direnişleri kanlı biçimde ezmeye hazır tutuluyorlar.

Dev petrol gelirlerinin büyük bir bölümü bu ordunun donatımına gidiyor. İran şahı durmadan silahlanıyor. Son yıllarda İran'ın silahlanmaya ayırdığı paralar Türkiye gibi bir ülkenin bütçesini aşacak miktarlara ulaştı. Başta ABD tekelleri olmak üzere İngiltere, Fransa ve öteki emperyalist ülkelerin silah tekelleri İran'la yaptıkları silah ticaretinden dev kârlar sağlıyorlar.

Gerici Şahlık rejimi Ortadoğu'da emperyalizmin jandarması rolünü oynuyor. İngiliz emperyalistlerinin Basra Körfezi yöresinden askerlerini kısmen çekmelerinden sonra İran'ın bu işteki rolü daha da önem kazandı. Şah, Basra körfezi çevresindeki Omman Sultanlığı'nı ve diğer gerici rejimleri destekliyor. CENTO'da yer alarak Irak, Türkiye ve Pakistan'daki ilerici hareketlere karşı işbirliğine katılıyor. Özellikle de İran, Irak ve Türkiye bakımından ortak bir sorun olan Kürt halkının özgürlük mücadelesini kırmaya hazır gerici güçlerin başında geliyor. Zaten İran'ın kendisi de bir "halklar hapis-hanesi" durumundadır. Bu ülkede Azerilere, Kürtlere, Beluci ve Arap halklarına en basit ulusal haklar tanınmamıştır.

Şahlık rejimi, İran halklarının zorba rejime karşı mücadelesini önlemek, sindirmek için SAVAK adlı istihbarat, işkence ve cinayet örgütünü oluşturmuştur. Bu ülkede en doğal insan haklarından, düşünce ve basın özgürlüğünden, haberleşmenin gizliliği hakkından, örgütlenme ve gösteri yapma özgürlüklerinden söz etmek imkânsızdır. SAVAK, zulüm rejimine karşı en basit eleştiriyi, en masum hak taleplerini amansızca izliyor ve cezalandırıyor. SAVAK'ın işkence yöntemleri dillere destan olmuştur. Tüm ilerici insanlık bu kanlı rejimi lanetliyor.

Ama İran'ı soluk alnamaz bir baskı rejimine, bir cehennem çeviren tüm bu tedbirlere rağmen İran halkı sinmedi ve direnişini alttan alta sürdürdü. Son aylarda ise bu direniş geniş patlamalara dönüştü. İran'ın pek çok kentinde kitleler sokağa döküldüler, özgürlük isteklerini ve Şahlık rejiminin son bulmasını dile getirdiler. Ordu ve polis kitlelere silahla karşılık verdi, İran'da oluk oluk kan aktı. Diğer yandan da İran kasabı, kitleleri oyalamak için

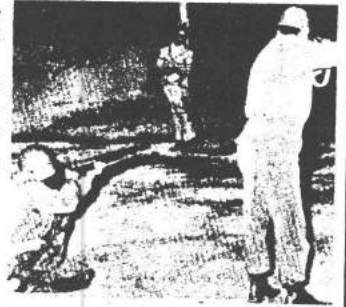
sözde demokrasi vaadediyor, çok partili sisteme geçeceğini söylüyor, halkın öfkesini gidermek için bir kısım eski hükümet üyelerini cezalandırıyor. Diğer yandan da muhalefeti bölmek için türlü oyunlara başvuruyor.

Tam bu sırada da İran kasabının yardımına Horasan bölgesindeki büyük deprem felaketi yetti. 20 bin kadar kişi depremde yaşamını yitirdi. Halkın dikkatleri depremin yolaçtığı büyük yıkıma yöneldi ve Şah hazretleri de felaketzede-lerin yardımına koşan şefkatli (!) bir kral rolünü benimsedi..

Ama Şah'a asıl desteği sağlayanlar ABD, İngiliz emperyalistleri ve diğer gerici dostları oldu. Olayların en yoğun anında ABD Cumhurbaşkanı Carter ve İngiliz Başbakanı Callagan, Şah'ı desteklediklerini belirttiler. Çin Başbakanı da tam bu sırada Tahran'ı ziyaret edip Şah'la görüşti. İran Şahı'nın depremi izleyen günlerde verdiği bir demeç bu bakımdan son derece açıklayıcıdır. Şah şöyle diyor;

"İran'da rejimin yıkılması- nı önleyen, Batılı ülkelerin petrol bakımından İran'a muhtaç olmalarıdır..."

Gerçekten de petrol, emperyalist ülkelerin bu bölgeye ilişkin politikalarında kilit taşı rolü oynuyor. Emperyalistler ne İran halkının özgürlüğünü, ne Şah'ın tahtını, ne insan haklarını düşünüyorlar. Onları düşündüren en başta petroldür. Gerici Şahlık rejimi emperyalistler sıkı ilişkiler içindedir, onlara binbir bağla bağlıdır. Emperyalist tekeller İran petrolünü işletiyor, emperyalist ülkelere taşıyor ve

büyük kârlar sağlıyorlar. Emperyalist ülkeler için petrol hayatı önem taşıyor. Bu nedenle de Şah'ı, bu sadık dostu korumak gerekir. Onun da tahtını korumak için emperyalistlere ihtiyacı var. Şah giderse işler karışabilir, yurtsever güçler İran'da işbaşına gelirlirse emperyalist çıkarlar tehlikeye girecektir. Bu nedenle de onlar, Şah'ın tahtını koruması için tüm etkilerini kullandılar.

Ancak emperyalistlerin desteği Şah'ın tahtını korumasına ve bu zulüm rejimini ayakta tutmasına her zaman yetmeyecek. İran'daki büyük çalkantı bugün biraz durulsa bile, yarın daha güçlü biçimde patlak verecek ve sonunda Şah'ı da emperyalistleri de İran'dan süpürüp atacak.

Başta dev petrol gelirleri olmak üzere, İran'ın doğal servetleri ve İran halkının emeği bugün emperyalistleri ve bir avuç haramzadeyi İran sarayını, generalleri, toprak ağalarını ve burjuvayı zengin etmeye yarıyor. Halk yoksulluk içinde ve zulüm altında. Hiçbir ülkede olduğu gibi İran'da da bu elbet böyle devam etmeyecek. İran halkları bu kötü "kader"e bir son vereceklerdir. İran'ın emekçi insanları ve baskı altındaki ulusları, zulüm rejimini yıkmayı, emperyalistleri kovmayı, özgür ve demokratik bir toplum kurmayı elbet başara-caklardır.

MIROVEK BÊ XİRET Û CHP

Ev bû heft meh ku MC çûye û hukumeta Ecevit sazûye. Ecevit, gava hukumeta xwe sazîr, got:

"Em li emberî faşîstan in. Hukumeta MC emû sazîyên dewletê-xwendegê, pîlêz û wêzîrîyên milîsîyên faşîst tije kirîye. Emê êzên faşîst belavkin. Emê azadî û wek evî binî welat. Emê zanînge û sazîyên dewletê jî destê faşîstan xilaskin, kuştin û zêrdestîyê bî er awayî dînin..."

Lê belê, ne hewce ye ku em bêjin di van heft mehan da hukumeta nuh çikîriye? Di hejmarên me yê çûyî da me çend caran di vê babetê da nivîsand. Em naxwazîn disa behsa hukumeta nuh bikin û serê xwendekaran bêşînin. Em bî kurtî ewqasî bêjin bes e:

Iro jî hêzên faşîst ne hatîne belavkirin, ew disa ya xwe dîkin. Ew hin jî berê hartîr bûne. Kuştin, birîndarkirin û talan zêde kirîne. Hukumeta nuh, xwestînen gel yê demokrat bî cih ne aniye û bî vî awayî ewê nikare bî cih bîne. Faşîst, bî kîrnên han dîxwazîn dîktate leşkerî binî ser hukim û sazûmana dilê xwe serrastkirî. Bona van tîştan, faşîst disa bî çekên xwe li meydanê ne, wêk segê har in. Ew, berekiva anti-qomunîzmê dîkin, berekiva derheqa "bölücü"yan da (yên ku "welat parva dîkin") xeberdîdî, terorê û kuştîne li çaralî welat firehtîr û kûrtîr dîkin.

Gelo hukumet li hember kîrnên faşîstan çî dîke? Em, wexta li kîrn û gotînen wezîrên hukumeta nuh dînhêrin, dibînin ku pîrên wan di nav şaşîyek mezin da ne. Ew jî dibêjin: "Em diji anarşîyê ne, eke ew jî alîyê rastî yan alîyê çepê bî" bî vê gotîne ew jî mîna paşverûyan rastîyê vedîşîrî, hêzên çep jî mîna faşîstan xîrab nîşandîdî.

Li alîyê dîn hukumeta Ecevit, dajo ser hêzên pêşverû û demoqrata. Ew di vê babetê da jî MC'ya xwîni şunda namîne. Di rojên çûyî da Wezîrê Hundurî POL-DER (tevgerîdana pîlêzên dem qral) da girtî: Nuha jî hukumet bî dû TÖB - DER'ê ketîye, dîxwaze vê tevgerîdana hêja ya miellîman bî xwe va girêde an bipelîxîne.

Ev hukumeta ku kîrnên faşîstan dibîne û vedîşêre û weki nezanan xeberdîde, hikyatek anî bîra me, hikyata miroveki û jîna wî...

* * *

Wakteki mirovek û jîna wî hebû. Du sal pey zewacê, mabejna wî û jîna wî vebû. Mêrê jînikê derheqa jîna xwe da dîkete şîkê û jî xwe ra dîgot: "Gelê jînik mîn dîxapîne, dî stîkek wê eye?"

Mêrê, bona ku rastîyê hinbe, rabû jî xwe ra xefîyek girt û jê ra got: "Wexta ez jî malê derketim, tu li mala mîn binî. Êre û jîna mîn çî dîke, hinbe û jî mîn ra xeberê bîne."

Xefîye çend rojan li malê nihêrî. Rojêki dit ku mirovek hat, jînik û jîna malê girt û bî trampelê bir. Xefîye bî dû çû, rapora xwe temam kir û hat cem mêrê jînikê. Got:

"Ezbenî, mîn rewşa jîna te fêmkir."

Mêrê, bê sebr jê pîrsî:

"De zû bêje, ez jî xeman teqîyam!"

Xefîye dest bî raporê kir û got:

"Brak, tu li mala te nî êrîm. Mîrovek bî trampelê hat, li ber derê mala te peya bû, jîna te girt kir trampelê û hîr pavyoneki."

Mêrê jînikê, bê deng û bîhn guh dîda xefîye, jê pîrsî:

"Paşê çawa bû?"

Xefî gotîna xwe ajot:

"Mêrê û jîna te li pavyonekê eraq û şerav vexwarî, û jî pavyonekê derketî, disa li trampelê suwarbûn, çûn ketîn maleki..."

"Eêê?..."

"Mîn der va dî şîbakê da nî êrî, mêrê û jîna te ketî nî deki..."

"Eêê, paşê?..."

"Mêrê cilê jîna te jê derxist..."

"Eêê, paşê?..."

"Mêrê ew dirêjî ser livînan kir..."

"Eêê, paşê?..."

Xefîye gî:

"Dî stîkê jîna te derê şîbakê girt û mîn weki dîn ne dit..."

Disa jî mêrê jînikê li çokê xwe dîxist û dîgot:

"Gelê jîna mîn dî stîkê xwe eye, mîn dîxapîne?..."

ÖĞRETMENLER, ÖRGÜT YIKICILARINA KARŞI TÖB-DER'İ KORUYACAKLAR

Birlik ve Dayanışma denen İlerlemeci grup, daha TÖB-DER Kongresinin çok öncesinde örgütün merkez yönetimine karşı tavır aldı. Örgüt tüzüğünü açıkça çiğneyerek İstanbul şubesinde kendince ayrı bir "genel merkez" oluşturmaya kalkıştı.

Bu grup, 4. Genel Kurul'un çok öncesinden, merkez yönetimini düşürmek için burjuvaziye işbirliğine gitti. Örgütü vardığı ileri mevzilerden geri düşürecek, onu CHP'nin sağ kanadının kuyruğuna takacak bir yola girdi. CHP ise, TÖB-DER'deki demokratik gelişmeleri önlemek, örgütü susturmak ve kendisine bağlı bir kuruluş haline getirmek için İlerlemecilerle kader birliği yapıp işin içine tam anlamıyla girdi.

Ama 4. Genel Kurul, herke sin bildiği gibi bu oyunları boşa çıkardı. Genel Kurulda çoğunluğu sağlayamayan İlerlemeciler ve burjuva temsilcileri işi oyunbozanlığa ve zora döktüler. Önce kongreyi terkettiler, sonra bir yarıçık bularak kongreyi sabote etmeye kalkıştılar, daha sonra ise ayrı kongre yapmaya kalkıştılar.

Onlar, örgütün genel kurulunda ve delege çoğunluğuyla seçilmiş bugünkü Gazioglu baş-

kanlığındaki meşru yönetim dururken, uyduruk bir toplantıda seçilen Talip Öztürk andındaki kişiyi meşru başkan gibi göstermeye kalkışıyorlar. Burjuva basını da bu konuda onlara her türlü kolaylığı sağlıyor.

İlerlemeciler, örgütü ele geçiremeyince şimdi TÖB-DER'i dağıtmaya, yıkmaya çalışıyorlar. Böylesine bir sorumsuzluk, büyülesine bir örgüt yıkıcılığı görülmemiştir. Bu adamların işçi sınıfı adına konuşmaları ise işçi sınıfına hakarettir.

İlerlemeciler, TÖB-DER'i gözden düşürmek, iki başlı göstermek ve çalışamaz duruma getirmek için akla gelmeyecek yollara başvuruyorlar. İşin içine emniyetten sağlanan sahte yazılar bile girdi. Bu baylar, bu sahte yazılara dayanarak TÖB-DER'in telefonlarını kapatmaya kadar işi vardirdılar. Örgütün bankalardaki hesabını bloke ettirdiler, onu mali bakımdan çökertmeye çalışıyorlar. CHP kurmayları ise zaten, en gerici kışkırtmalara kapılıp TÖB-DER'i devrimci bir yönetimden etmek için ne lazımsa yapıyorlar.

Böylece burjuvazi, en iflah olmaz ırkçılar, öğretmen düşmanları ve İlerlemeciler TÖB-DER'i yıkmaya çalışıyorlar.

Örgütü tüm bu saldırılardan korumak, devrimci, demokratik öğretmen hareketi geleneğini sürdürmek ilericî, demokrat, sosyalist büyük öğretmen kitlesinin görevidir. TÖB-DER'li öğretmenler, örgütlerin burjuva saldırısından ve yıkıcılardan korumak

için bugün daha ciddi çaba sarfetmek durumundadırlar.

TÖB-DER'e sahip çıkalım, onun meşru yönetimini destekleyelim. Şu güç günlerde TÖB-DER üyelerini daha çok fedakârlıklar bekliyor...

Demokratik Kuruluşlar Birgit'i protesto etti

TÖB-DER Genel Kurulu nedeniyle öğretmenlerin içişlerine burnunu sokan ve sosyalist ve demokratik güçlerle ilgili olarak küçümseyici sözler kullanan CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit'in sözleri kamuoyunda sert tepkiler uyandırdı.

Bu nedenle Diyarbakır'da da 13 demokratik örgüt temsilcisi, ortak bir telle Birgit'i protesto ettiler. Telde şöyle denmektedir:

"TÖB-DER Dördüncü Olağan Kongresi öncesinde, kongre sırasında ve kongre sonrasındaki tavırlarınız ve özellikle verdiginiz son demeçlerdeki olumsuz tutumlarımızın bilincindeyiz.

"TÖB-DER, bugünkü demokratik yönetimi, ekonomik - demokratik kazanımları, 650 şubesi ve 160 bin üyesi ile Orta Doğu'nun en büyük öğretmen örgütü olarak geniş bir eğitim

emekçileri kitlesine dayanır. Gerek ülke içinde ve gerekse ülke dışında geniş bir saygınlığa sahip ve aynı zamanda milyonlarca üyesi bulunan Dünya Öğretmenler Sendikası (FISE) nin üyesi olan TÖB-DER ile ilgili son günlerdeki demeçlerinizi şiddetle kınıyor ve protesto ediyoruz..."

DÜÖD, Genç Emekçiler Birliği, İplik-İş Sendikası, Genç Öncü, (Diyarbakır Şubesi), Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (Diyarbakır Temsilcisi), DEV HALK-DER, TÖB-DER (Diyarbakır Şubesi), Genç Sosyalistler Birliği (Diyarbakır Şubesi), Anti-Sömürgeci Demokratik Kültür Derneği, Diyarbakır Güzelleştirme ve Belediye ile Dayanışma Derneği, TÜM-DER (Diyarbakır Şubesi), TÖB-DER Bölge temsilcileri.

Roja Welat Sayfa - 9

Xwendeavanên delal,

Jiyina Bextewar afrandinek Ereb Şamilov'e. Nivîskar, di pêşgotina wê romana xwe da usa dibêje: "Eva romana ewlîn e ji emrê Kurmanca. Ez çar sala xebitîm bîdim sîfê qebileke kurmanca, çawa ew qebil diji bin bandûra padîşa, bega û axelera da li welatê Romê, çawa belangazi û zelûliyê li wêderê dibîne û çawa ew xwe li welatê Urns digre, direve tê..."

Me, birek ji destpêka Jiyina Bextewar guhîrande tipên Latîni û wê li jêr neşîrdîkî. Em hêvi dikin ku rojekê temamiya wê romanê ji bikaribîn neşîrkî.

ROJA WELAT

WELATÊ ENTABÊ

Ereb ŞEMO

Entab nava çar çiyada bû: Sipani Xelatê, Eledaxê, Kosadaxê û Dûmanliê. Te digot ev herçar çiya tebiyetê qestana çêkirîna dora Entabê, minani şivanne rinde pispor, weki mîqatî wi bin, dîz û gur zirarê nedine wê deştê. Entab temam ne raste dîz bû, minani deştne mayîn. Cina rast dîz bû, cina gujme û çiya bûn, lê ew deşt, gujme û çiya, kevir lê hundîk bûn..

Ji wan herçar çiya her serê çiyaê Sipanê - Xelatê hergav minani koloseki kurmanca ji tîvteka sîpi çêkirî qerqaş dîkr. Berfa serê wi tu cara nediheliya, her sal berfa teze ser berfa kevînda dîket. Meriv ku rojêd havînaye sayî li Sipani - Xelatê dînhêrî ji bedewiya wi tîr nedibû. Carna ji serê Sipani - Xelatê qet ji mujê û dûmanê xali nedibû. Meriê ahul, weki sibê radîbûn li çiyayê sipani-Xelatê dînhêrîn, zambûna ew rojê wê çawa derbazbe, baranê bê, yan na.

Binatara wê berfa serê wi çiyaê Sipani - Xelatê mîşeki six hebû, ew mîşe dîrva xwanê dîkr. Nava wan mîşada şîr dibû êmîşê beyanî: Sêv, hurme, karçîn, hulu, gûz, û fîndeç. Nava wan mîşada bê hesap hebû heywanetê beyanî: Pezê kûvî, bîzîne kûvî, gur, hurç, gakkûvî, xîrnîk, rûvî û kewrîşk.

Lê carna havînê, wextê li mîşeda ida dara ber digirt, te digot jîna hewê ji ji wan dara xwêş dîhat, lê wi çaxî, gava ku baki germ dîhat, tu ku sibetrê radîbûyî, berê dara minanî qravîkê gezo girtîye, çîqlêd bin dara çûk hemankî tewyane, gezo dilop dîke, dîkeve erdê. Wi çaxî jî, zaro, xort û pîrêd hurmet beroş, qasîd û elb hîldîdan lez dîçûne mîşe gezo top dîkrîn Dîlezandî, weki zû topkî helî xîrab nebûye, neheliyaye. Gezo minanî hîngîv şîrîn e. Bi wi gezo yî kade, kloç dîpetî, mîrtuxe û hewle çêdîkrîn. Ji wi gezo yî, pîrêr şareza çêdîkrîn dermanê dîla, kuxîkê û dermanê pîşkrêşê, gele merî bi wan dermana sîlamet dibûn.

Payîzê wektê êmîşî digîhîşt, cahul ro heta êvarê nav mîşeda bûn, nedîhatî mal, êmîş top dîkrîn, hîşk dîkrîn bona zîvîstanê. Malêd kesîbada heta bîharê êmîşê hîşkrî, gûz û fîndeç hebûn. Nava Entabê ra dîkîşe çemê Feratê, ew çem tîjî masî bûn. Ji gujma û çiyaêd hîre Entabê avêd kaniyê sar dîkîşîyan berbî Feratê dîçûn, tevi wi çemî dibûn. Dora çemê Feratê û dora wan çavkaniya mîrg û çîman bûn, hersal kulîlka da dîxemlîn, te digot xalîçeke rinde, qîzêd kurmanca nîqîşandîne - xemîlandîne.

Li serê wan çiya û gujmêd Entabê dîçêriyan pez û dewarê wan lê li deştê ciyê rastî - dîz, dîçandî genîm, çeh û garîs. Ekînê wi welatî bê hesap dîhat. Kurmancêd Entabê du payê wi rîeat bûn, koçer kê mî bûn. Li wêderê dîman eşîra Zîlya. Panzde - bîst gundê êla Sipka jî hebûn, ew jî ji eşîra Zîlya bûn.

Li gundê Dêrîkê da dûma mala Emerîkê. Du birê Emerîkê hebûn. Hersê bîra zewicî bûn, her bîrak du - sê kurê wan hebûn. Wana ew kur jî malê da zewîcandîbûn. Mezmê malê Emerîk bû. Ji mala Emerîkê derdîket neh - deh mîrê xebatkar, xenjî jîna û hîşkîriya. Meriv, ku dîrva mala Emerîkê dînhêrî, te digot kelak e. Pîştî xan - manê wi ketûbû gujmekî. Pêş malê va kanîke mezm bû, ava çemekî jî wê kaniyê dîkîşîya. Kê ku ava wê kaniyê vedîxwar, digot: "Eva ava, welleh, avîlheyat e." Bîniya wê kaniyê da mîrg û çîman bûn. Alyê rohîlatê gomeke mezm bû, kêleka mala dînê tewla dêwêr bû, cilê çêleka, ga, gamêşa û hespa; ew jî êpêçe mezm bû. Alyê malîyî dînê, anegorî meydanê hespa ewqas mezm bû, ew jî bêdera wan bû.

Roja Welat Sayfa -10

Li wêderê merêka kayê bû, ciyê lodêd gîhê û oncê bûn. Orta mala û gomê da çalêd nan bûn. Dora çala sûreke mezmê bîhînd çêkrîbûn. Alîkî wê sûrê vekîrbû, ew jî bona ereba: Wi derî ra nan danî dîkrîne çala, yanê ji wextê lazîm bû, li ereba bardîkrîn, derdîxîstî.

Mala Emerîkê maleke dewletî bû. Xebata wê malê herkê ekîn bûya, gîhadrîn bûya, pez û dewar çêrandîn bûya - ew xebat gîşk xwexatîya malê dîkr. Ne xulam, ne şîvan û gavan malê Emerîkê nedîgirt. Malêd usa nava êla Sipka da dîsa hebûn, lê tûfaqa minanî mala Emerîkê kê mî bû. Mala wî maleke ber mîvan bû, roj tîne bû, weki mîvanê mala wî nehatana, bîgre jî gundîya, heta meryê maqûle diwanê...

Bi nanê Wi, bî hurmeta wî, jê carna digotî Emer Axa. Lê gerekê meriv rastî bêje qet xema Emerîkê nîn bû, weki jê ra bîgotana Emer axa, yan na...

BINDARÛK

Nava êla Sipka da, çawa nava hemû kurmanca da, bûbû edet, havînê, wextê mîrg - çîman kulîlk dîdan pîncar tîr şîrî dibû, qîz û xort dîçûne bindarûkê. Qîza jî mal rûn, ar, hêk, gezo û tîştêd mayî dani. Li bindarûkê, çolê, du - şê qîza xwerî çêdîkrîn, çend xorta jî pesarî top dîkrîn, ê mayî jî govend digirtî, dîhîstî, laqîrdî dîkrîn heta êvarê li wêderê mîrtuxe, hewle, yanê ji hêkerîn dîxwarî, paşê vedigerîyan, dîhatîne gund. Rê va tulum lîdîxîstî heta nav mala.

Rojekê usa, havînê, Qîz û xortê Dêrîkê çûne bindarûkê. Qîzeka mala Emerîkê hebû, navê wê Xezalê bû. Xezalê şanzdeh salî bû. Qîzêke zefe bedew bû, meriv nîkarîbû bî du çawa li Xezalê bînhêriya. Ew jî wê heval - hogîra ra çûtu bindarûkê. Bindarûka cara îcarîn êpêçe dîrî gund bû. Qîz û xorta deştê hev girtûbû dîhîst. Xorta Sûtoyê mîrtîv bî peretî girtûbû, anîbûne bindarûkê. Sûtô qeydê "şeranî" lîdîxîst, qîz - xort dîreçîsî. Qîzêd Sipka çav û buryê xwe kîlda bûn. Kofîyêd rinde bî temeziyê û şemaqîyê hevîşîm Dîyarbekîrî dabûne dorê çotîk ber sûretê xwe da berdabûn. Sîngê wanî tevi sedefkîrî bû, kurtîkêd etlez, yanê qanawîz xwakîrbûn, dêrê wane peng - pengî, govêk - govêk nîqîşandîbûn, hîngê hîneka bî kondere bûn. Xorta jî kolosê tîvteka sîpî dabûne serê xwe, dora kolosa şer û şumaçî grêdabûn, rîşîyê şer û şumaçîya dîhat, dîkete ser milê wân, meriv heyr û hîjmezar bû wan cahîla bînhêriya.

Dengê tulumî Sûtô nîşkêva hate bîrînê, lê du xorta hevra dest pê krîn, du qîza lê vedigerand:

Çî bejneke lo ser xaniya, bejnê lê, bejna kê...

Çî qazêke ser xaniya, bejnê lê, bejna kê...

Ez wê bejnê lê mame tîma, bejnê lê, bejna kê...

Wexta ku cahîlêd Sipka usa xwe ra ketûbûne kêfê, heneka û laqîrdîya, Ebdîl Mecît jî hê xortekî tînsîz bu, berê sîmîla teze xûdabû sîyarî cem wan ra gerekê derbabûn, rîşîyê şer û şumaçîya tulumê û strana qîz - xorta bîhîst, berê hespa xwe da bindarûkê, çû nîzîkî bindarûkê bû, got:

-Selamelêkum kurapno, ez dîbînim hîn ketîne eşqê.

Xorta destxwe da Ebdîl Mecît nasîkrîn, sîlava wî vegirtî, gazî krînê, weki peyabe û wan ra hevaltî eşqê derbazke. Xortekî banzda, serê hepsa wî girt, Ebdîl Mecît peya bû. Xortêd Sipka jî mezmîna bîhîstîbûn, weki baêve Ebdîl Mecît ezdî ye, lê zû da çûye, bûye musulman. Xortekî deştê Ebdîl Mecît girt got: -Keremke, tu jî tîkeve govendê lezekê bireçîse.

Ebdîl Mecît kete deştê xorta list. Govendê da Ebdîl Mecît Xezalê dîlê wî kete Xezalê. Lê newêrbû tîstek bîkra, ewî pak zambû malapanê wî mîrxas m, bona namûsê qet li pîsmantîyê jî namîhîrîn, wê wî li vîra çîti - çîtikî, yeke jî şerm bû, çîmku lawkêd Sipka bî pîsmantî û hîzkîrînê gazî krîbûnê, ne layîq bû, weki tîştîkî bêaqîl bîkra. Lê bîna wî nava cahîlêd Sipka wê rojê derket û şa dibû.

Gundê Kevir - Gewrê e, ciyê, ku mala bavê Ebdil Mecit tê da dîma, gelek cara qar dîkûrînd dîdane serê wi, digotûn:

-Tu kurê bavê Ezdiyan!

Wextê Ebdil Mecit hê zaro bû, gava ku ev qar û qerf dibûhist, digriya, dihate mal cem bavê û dê, digot.

-Bavo, daê, çûma zarê mi ra dilîzînd dibêjine min, "Tu kurê bavê Ezdiyan!" Ezdî ki ne, çi teva ne?

Bavê kur hemêz dîkr, digotê:

-Lao, bira bêjînd ezdî ji kurmancê min me ne, ew ji disa ji eşira me Zilan in, her dinê wan başqe ye. Em ji wan qetiyane hatne ser dinê Mihemed, ser dîne Îslamê.

Ebdil Mecit hê zarotiya xwe da kureki zefî baql bû. Ser wan giliyê bavê kûr dîfîkîrî, digot.

-Bavo, lê em çûma ji ezdiya qetian? Ne tu dibêji: Ewe ji eşira me ne û kurmancê min me ne.

-Lao, -bavê digote Ebdil Mecit, -xwe em tenê ji wan ne qetiyane. Paê Kurmancayî dinê ji ezdiya qetiyane, hatne ser dinê Mihemed.

Mala bavê Ebdil Mecit zû da hatbû wi gundi, maleke tenê bû. Timê zara ku hevra dîlist, şer dîkûrînd, Ebdil Mecit Zor dîda hevalêd xwe, wana ew qezî û qerf jê ra digotûn. Ew ji dhate mal, cem diya xwe digriya, dipirsi:

-Daê, çûma kurêd cinara her mi ra dibên: "Kurê bav ezdî", ne bavê min dibê berê kurmanc teve ser dineki bûne. Ewê ji giliyê mêrê xwe diwekîland, kur ra digot: Bavê Ebdil Mecit bi jûna xwe va û qizeke çûk va hatbû wi gundi. Diya wi jîneke baql bû, ewê kurê xwe ra gîlî dîkr.

-Lao, mezinê me wa me ra digot: Xwedêgravi berê kurmanc ser dineki bûne, wextê ereb û rom hat, bi zora şûr kurmanc tev kirine Îslam.

Ebdil Mecit dîsekîni, dîfîkîrî, navê malâ cinara hîldîda, digot:

-Çûma mala Sultan, mala Eli ji berê ezdî bûne?

-Erê, lao, kurmanc berê gîşk yek bûn, -dê digot.

-Daê, mala Sefoê cinarê me qet rojiya nagre, ewe lape ezdî ne!

-Ew kê te ra got, weki mala Sefo qet rojiya nagrê? Dê jê pîrsî. Ebdil Mecit got:

-Wê rojê jinêd mala sefo û mala Şibli ser beravê dîkrne şer. Pîrka Şibli çerî jûna sefo dîkr, digot "here - here heramno, hûn qet rojiya ji nagrînd", ne dibên ezdî rojiya nagrînd.

-Na çara min, tu guh mede çer û etiê jûna, ezdî ji rojiya digrînd, her firqî ew e, ewana sê roja rojî digrînd, lê em si roja...

Lê gereke em bêjînd diya Ebdil Mecit seva mêrê xwe û dergûşa destê xwe terka mala bavê xwe kir, da pêy mêr, hate wi gundi, lê ewê, dilê xwe da qebîla malbavanê xwe hîzdîkr, yekê ji ewê tu firqî ne didit orta ezdiya û kurdêd mayînd, ewê kur ra digot: "Ew ji kurmanc, em ji kurmanc, merîê diwanê dihatînd, wana wan ra ji dibên kurd, me ra ji dibên kurd, şêxê wan heyê, şêxê me ji heyê". Ne xebêrdanê da, ne kîncî da, qet tîşteki da ewê firqî ne didit.

Lema ji ewê, hê zarotiya Ebdil Mecit da dîzi bavê gele gîlî -gotîndê êla Sipka, hurmeta wan dem û dezgê wan û mîrxasiya wan kur ra şîrove dîkr.

Navê diya Ebdil Mecit Gewrê bû, wextê bav diçû xebata çolê, gewrê nan çêdîkr, derî bi kulîte dadîda, xwernî mêr hîldîda, ewê bi Ebdil Mecitê va nanê mêrê xwe dibîr, pe ra ewê hêdîka kîlam digotûn ji xwe û hal -derda ra. Dêmek Ebdil Mecit hê zarotiya xwe da zanbû, weki ezdî ji disa ew kurmanc in. Lê carna wextê ezdiya dihatne aşê gundê wan. Ebdil Mecit diçû cem wan, ro heta êvarê ji wan dîrnedîket, li wan dînhêrî, guh dîda ser xebêrdana wan, li kîncê wan, heta wêrê wan ji dînhêrî, tu firqî ne didit. Dihate cem diya xwe digot:

-Daê iro kavranê ezdiya hatbû êş, ez çûme cem wana, min dîna xwe dayê, lê tu firqî ne didit, çi kurmancê gundê me, çi ew. Dê jê dipirsi:

-Lao, te qet ne pîrsî ji kîjan qebîlê ne? Gelo ne ji Rojkan in. Ew qebîla mala bavê min e.

-Na, min qe ne pîrsî, ji kîjan qebîlê ne.

-Eh, lao, hema te pîrskîra ji kîjan gundi ne?...

Xwendevan îda zanûn: Çûma Ebdil Mecit li vîra bîndarûkê xortê Sipka ra digot:

-Kurap...

Wextê Ebdil Mecit rasti vê bîndarûkê hat, ewî li vîra klamêd dê û bavê xwê disa bîhist. Ewî wê rojê kêf û eşqeke rînd derbazîkr, heta êvarê. Evarê ew siyar bû çû, lê xort û qîzê Dêrîkê, disa bi listîk û henek lîxustîna tulumê ra vegerîyan hatne gund. Garan ji îdî nav gund bela dibû.

ROJ NÊZİK E, NE PİR DÛR E

Heş zelal im, şoreşger im,
Bi zanayî tevdiagerim,
Azadiyê ez digêrim,
Bîndestî tucar naxwazim.

Hemû gelên rûyê dîndê
Vi doza han guh bîndîndê
Mîrînd heyê, veger tune,
Bêbext nebin, Kurd tenê ne.

Xûşkê, bira, dayê, bavo,
Hûn bîbin yek bo hev iro,
Guh nedînd axa û şêxo.

Xûşkê, bira, dayê, bavo,
Hûn bîbin yek bo hev iro,
Guh nedînd axa û şêxo.

Dîlşewitî, bîrîndar im,
Nakewicîm ez hişyar im,
Dîxebîtim, pîr xwînsar im,
Doza Kurdan hêvidar im.

Dî welat da bê welat in,
Bê xwedî ne, bê zîman in,
Kurdî di şeran da mîrxwaz in,
Zincîran wê bîqetînd.

Xûşkê, bira, dayê, bavo,
Hûn bîbin yek bo hev iro,
Guh nedînd axa û şêxo.

Xûşkê, bira, dayê, bavo,
Hûn bîbin yek bo hev iro,
Guh nedînd axa û şêxo.

Karkerên me şoreşvan in,
Bo Kurdîstan wan xwîndan in,
Zar û zêç bê xwedî man in
Jî rêya xwe venagîrînd.

Belengaz got bîrînd kûr e,
Dîkîm nakîm, kew nagîre.
Roj nêzîk e, ne pîr dîr e,
Tîr jî kevînanê bîfîre.

Xûşkê, bira, dayê, bavo,
Hûn bîbin yek bo hev iro,
Guh nedînd axa û şêxo.

Xûşkê, bira, dayê, bavo,
Hûn bîbin yek bo hev iro,
Guh nedînd axa û şêxo.

BELENGAZ

AZADÎ Û JÎN

Welatê xîr û xalî
Gelek jî kûr dînalî
Gîrtîya hezar salî
Dayka minî delalî

Mîrînd xweş e bo jîndê
Ceng çêtîr e jî şîndê
Azadî û evîndê
Hevîr bîkînd bi xwîndê

Tu kulîlkî, nhanî
Tu kenekî bî janî
Tu hêsrê Kurdanî
Doza minî ducanî

Bawer dilê xwe rîzand
Bî van rêzînd xebêr şînd
Gelên bîndest nîr şîkînd
Karkerînd zincîrînd qetînd.

B A W E R

TU FAŞİZM Î,

KELPÊ HAR Î

Tu faşîzm î, kelpê har î,
Dînya me kîr teng û tarî;
Em koleyê hezar salî,
Te ra dîkînd ceng û şerî

Em kurmanc in, belengaz in,
Mîletê serdest naxwazînd.
Bûnd mîletê bîndestan,
Azadiya gelînd dîxwazînd.

Pêşî kîşînd wan karkerînd,
Mîzgin hat jî xebatkarînd;
Xwîna me xwar koleddînd,
Emê bîkînd ceng û şerînd.

Tu faşîzm î, kelpê mezînd,
Zênda me xîst baznê hesînd
Sala çûyî te em kuştînd
Îro em azadî dîxwazînd.

Te dîndê kîr gola xwîndê,
Qamboç, Laos, li Taylanê,
Tê bîra te, kol û pinê
Li Angolê, Wîetnamê?

Tu faşîzm î, kelpê har î,
Rojî me kîr şev û tarî.
Nanê gîlgîl, zîkê bîrçî,
Em kewîndînd wejî xwîrî.

A.Aydoğan - Mazgîrt

XWO NASKE

Ez verê werokan î bîzekan
Fetelîyîndê warway
Lawkê xwo vatêne
Zaza û kurmancîkî
Ne zanêndê Tîrkî

Sera jû dêwa ma dê
Mektebî bîya
Ma bî zonê xwo nê wandênê
Lawkê ma çîndîbî uça de
Roj bî roj xwo xwovîra kerdênê

Ma wêndî kîtabê Leninî
Xwo nasîkêrdîmê xelê serran tepîya
Bugurîme heqa xwo bîcêrîme
Bîndestî ra raxewîşîme
Guregerî jû bê, mîletî bîra

B I R A

E L B A Z Î

Lo destî xwo bîde destê ma
Gaman çekem rojîndî vîra
Tîrî bîkeme lete lete
Ûrîze rew bê elbaza me

Nîyade axa û patronan
Gûnî kewta çîmanê înan
Ûrîze mevînde wext bî temam
Bîyazde rew bê hevala ma
Ûrîze rew bê elbaza ma

Ma va Marqs, ma va Lenin
Ala ma corêna corênd
Lo lazîma na elbazînd
Ûrîze rew bê hevalê ma
Mevînde rew bê elbaza ma

Nê vanê me Kurd o, no Gurcî o
No Îslâm o, no Ermenî o
Xebatkarî pêro bîrê
Mevînde rew bê birayê ma
Bîyazde rew bê wayîka ma

ABEKIR

Roja Welat Sayfa-11

BÖLÜCÜLÜĞÜ

KİM YAPIYOR?..

Burjuvazi, Kürt halkının zulme karşı çıkışını, eşit hak isteğini **bölücülük** olarak niteliyor. Kürt halkının çıkardığı gazete ve dergileri zorla susturmaya çalışıyor, Kürt diline ambargo koymak istiyor. O, bu yolda kendi yasalarını bile çiğniyor. Burjuvazi, böyle yapmakla Türkiye'de yaşayan on milyon üstündeki Kürt halkını sindirebileceğini, onun özgürlük mücadelesini önleyebileceğini sanıyor.

Cahil bırakılan kitleleri yönetmek, sömürü ve baskı altında tutmak burjuvazi için daha kolaydır. Bu bakımdan o, halkların anadilinde eğitim yapılmasına, eğitimin "**biçimde ulusal, öзде emekçi halk kitlelerinden yana**" olmasına karşı çıkıyor. Aynı burjuvazinin sesi **Hürriyet** gazetesi, ilk sayfasında büyük puntolarla şu haberi veriyordu:

"Rumca Bilmeyen Türk Çocuklarına - Türkçe Bilmeyen Rum Öğretmenleri Ders Veriyor"

Eğer öyleyse, Almanya'daki Türk işçi çocukları için pek kötü birşeyse bu, o zaman, "**Türkçe bilmeyen Kürt çocuklarına - Kürtçe bilmeyen Türk öğretmenleri ders veriyor**" dediği zaman burjuvazi ve onun sözcüleri neden o kadar kuduruyorlar?

Kürt halkının, birakalım ken di anadilinde eğitim yapmasını, o bu anti - demokratik eğitim düzeninde bile eşitsiz bir konumdadır. İşte örnekleri:

Aydın'da 100 köyde 100

okul varken Kürdistan'da 100 köyün ancak ellisinde okul var. Nazilli'ye bağlı Çatak köyü ile bu köye bağlı Kaşıkçılar ve Abbaklar adlı mezralarda ayrı ayrı birer okul var. Bu üçünün toplam 36 öğrencisi var ve her okula ortalama 12 öğrenci düşüyor.

Bir örnek de Kürdistan'dan verelim. Bitlis ili Tatvan ilçesi Obuz köyünün Sarhanç ve Sapor adlı iki mezrası var. Burada, tuvaleti, suyu, araç gereci olmayan, aynı zamanda iklim şartlarına uygun düşmeyen tek derslik bir okul yalnız Obuz'da var. Sarhanç'tan 15 öğrenci 45 dakika, Sapor'dan ise 18 öğrenci 35 dakika yaya yol yürüdüktan sonra okula ulaşmaktadırlar. Kışın kar en az dört metre yağar. Tipiyi, kar fırtınalarını ve vahşi hayvanları da eklersek çocukların, okumak için nelere katlandıkları ortaya çıkar.

Yine Aydın bölgesinden örnek verelim: Bu ildeki köy ilkokullarının yüzde 70 - 80'inin elektriği, suyu, bazılarının ise sınıfında ve salonunda anfi tertibatı vardır. Okullar istinat duvarlarıyla çevreden ayrılmıştır. Çoğunun voleybol alanı ve başka spor araçları var. Bu okulların büyüklüğü, çift öğrenim yapan Bitlis ve kazalarındaki merkez okullarının büyüklüğünün iki katıdır. Bu yörede, tamire ihtiyacı olan okullar yıkılıp, yeniden yapılmaktadır. Aydın'ın bir bucağı olan Dalama'ya bağlı Alanlı köyü ve Yenipazar'a bağlı

Direcik köyü okulları gibi. Ama Bitlis ili Tatvan ilçesine bağlı Çevre köyü ilkokulunun yarılan duvarı, yıkılmasın diye ağaç kalaslarla tutturulmuştur. Yine Tatvan merkez Tuğ ilkokulunun istinat duvarının yapılması için defalarca yapılan müracaatlara, oraya yapılacak masrafla köylerden birine okul yapılır, diyen milli eğitimin, bu kez de Aydın'daki tutumuna bakalım:

Aydın'a bağlı Yenipazar merkez ilkokulu ile aynı ilçeye bağlı Dönduran köyü ilkokuluna elektrik sonradan alındığı için kablo boruları duvarın dışından taşınmıştır. Aslında gece eğitimi yapılmadığı için elektriğe gerek bile yoktur. Ama görünüş iyi olmadığı için, bu kabloların duvarın içinden taşınmasına karar veren milli eğitim, toplam 400 bin lira masraf etmiş, hatta gelen ödenek geri gönderilmesin diye, işe yarayan kapı ve pencereler yenileriyle değiştirilmiştir.

1974 yılında, CHP'nin Siirt mitinginden dönerken, şimdiki Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur "**Hizan sultanını ne zaman yıka-caksınız?**" diye sormuştu. Halkının yüzde 70'inin okuma yazma bilmediği ve feodalizmin boyunduruğu altında ezildiği, feodalilerin en başta hükümetler tarafından desteklenip ayakta tutulduğu ve feodallere karşı gelenlerin de onlarla birlikte hükümetler tarafından ezildiği bir yörenin aydınlarına sorulan bu soru görünüşte güzeldi. Ama içtenlikli değildi. Kürt halkı

bugün de bu sultanlıklara karşı mücadele ediyor: Ama sultanların yanında her zaman olduğu gibi yine devlet gücü var. Çünkü sözkonusu devlet de bu sultanlara muhtaç. Ancak bu işbirliği sayesinde Kürt halkının üstündeki boyunduruk devam edebiliyor. Evet, Kürt halkı, emekçi Türk halkıyla elele vererek bu sultanlıkları bir gün yıkacaktır. Ama, AP yerine CHP'nin çok oy alması için değil.. Sömürü ve zulme temelinden son vermek için, özgürlük ve eşitlik için, insanca bir yaşam için..

Aydın'daki Kürtlerin durumuyla ilgili olarak, ırkçı, "**bölücü**" uygulamayı belirtmek için birkaç örnek daha verelim:

Aydın'ın 4.000 nüfuslu Köşk bucağındaki halkın 1.000 kadarı Kürt'tür. Kürtlerin burayı terk etmeleri için kendilerine iş verilmiyor.

Tarım işçilerinin ortalama gündeliği 80 lira olduğu halde Kürt işçilere 50 - 60 lira ödeniyor.

Tarlada çalışan işçilere su içme molası verildiği zaman bile Kürt işçiler en son bırakılıyor. Bunlar yalnızca birkaç örnek. Kürtler arasında işsizlik oranı daha da yüksek ve onların işgücü daha da ucuza kapatılıyor. Elbette bu Türk emekçilerinin suçu değil. Bu bölücülüğü yapanlar egemen sınıflardır. Her iki halkın emekçileri, ortak düşmana karşı elele mücadele ederek bu sömürü ve zulüm düzenine, ırkçılığa sömürgecilige elbet birgün son vereceklerdir.

Sahibi: **Mustafa AYDIN**

Yazı İşleri Müdürü: **Mahmut ÇEŞME**

Yönetim Yeri: **Sümer Sokak 12/2, Demirtepe-ANKARA**

Abone Şartları: **Altı aylık 75 TL, yıllık 150 TL, Dış ülkeler iki katıdır.**

Dizgi - Baskı: **EM-AŞ, Web Ofset Tesisleri**

Rüzgârlı Gayret Sok. No: 1

Ülüs/ANKARA - Tel: 19 77 52/3 Hat

Her ayın 1'inde ve 15'inde çıkar.

Xwedi: **Mustafa AYDIN**

Berpırsıyar: **Mahmut ÇEŞME**

Navnişan: **Sümer Sokak 12/2 Demirtepe-ANKARA**

Şerten: **Abone Bo 6 mehan 75, sali 150 iraye Türkiye; bo welaten dervayi da qat e.**